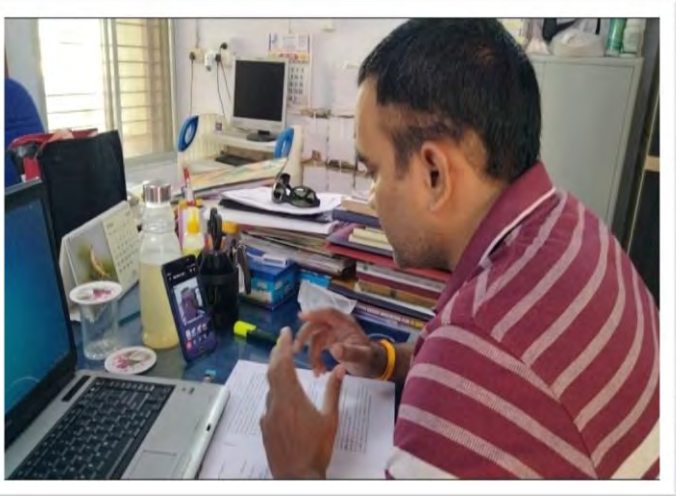

કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, આ.કૃ.યુ., દેવાતજ દ્વારા “વિશ્વ જળ દિવસ” અંતર્ગત ઓનલાઇન
તાલીમ કાર્યક્રમ યોજાયો

કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, દેવાતજ દ્વારા તા. ૨૨.૦૩.૨૦૨૧, સોમવારના રોજ “વિશ્વ જળ દિવસ” અંતર્ગત ઓનલાઇન તાલીમ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવેલ જેમાં શ્રી ઈકબાલભાઇ એમ. સૈયદ, ઇન્ચાર્જ જિલ્લા ખેતીવાડી અધિકારી, આણંદ, શ્રી જયેન્દ્ર પંચાલ, ડેપ્યુટી પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટર, આત્મા, આણંદ તથા ડૉ. ગૌરવ સિંહ, વૈજ્ઞાનિક, કેન્દ્રિય જળ અને જમીન સંરક્ષણ, સંશોધન અને તાલીમ સંસ્થા, આઇ.સી.એ.આર., વાસદ મુખ્ય અતિથી તરીકે હાજર રહ્યા હતા. તેમજ આણંદ જિલ્લાના ગ્રામ સેવકો, વિસ્તરણ અધિકારી, આત્માના બ્લોક ટેકનોલોજી મેનેજર તથા એરીયા ટેકનોલોજી મેનેજર તથા ખેડૂત ભાઈઓ હાજર રહ્યા હતા. સદર તાલીમ કાર્યક્રમમાં કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, દેવાતજ ના વરિષ્ઠ વૈજ્ઞાનિક અને વડા, ડૉ. જી.જી. પટેલ દ્વારા કાર્યક્રમની શરૂઆતમાં સ્વાગત અને પ્રસંગોચિત ઉદબોધન કરવામાં આવ્યું. તેઓએ જળનું મુલ્ય સમજાવી ખેતીમાં “પર ડ્રોપ, મોર કોપ” સુત્રને અનુસરીને પાણીનો કાર્યક્ષમ, અધિકતમ ઉપયોગ કરી સાતત્ય સભર સંસાધન ઉપયોગ પરત્વે પ્રેરીત કર્યાં. ત્યારબાદ ડૉ. ગૌરવ સિંહે પ્રેઝન્ટેશન દ્વારા ક્લાઇમેટ ચેન્જ અને જળ સંસાધનોના ઉપયોગ પરત્વે સમજાવી, વિવિધ પદ્ધતિઓ દ્વારા પિયત પાણીના કાર્યક્ષમ ઉપયોગની માહિતી આપી. ત્યારબાદ ઈકબાલભાઇ એમ. સૈયદ દ્વારા ખેતી પાકોમાં પાણીનો જરૂરીયાત મુજબ જ વપરાશ કરવાની સલાહ આપી તેમજ કોરોના કાળમાં સાવચેતી રાખવાની સલાહ આપી. શ્રી જયેન્દ્ર પંચાલ દ્વારા વરસાદી પાણીનો સંગ્રહ કરી વર્ષભર તેનો યોગ્ય ઉપયોગ કરવા બાબત પર વિસ્તૃતમાં ચર્ચા કરી. તેમજ પશુપાલન વૈજ્ઞાનિક ડૉ શ્રીકાંત બી. કાટોલે દ્વારા પશુઓમાં પાણીની અગત્યતા વિશે વિસ્તૃતમાં ચર્ચા કરવામાં આવી. તેઓએ આ વર્ષની “વિશ્વ જળ દિવસ” ની થીમ “વેલ્યુઇંગ વોટર” વિશે પણ ચર્ચા કરી જેમાં તેઓએ જણાવ્યું કે પીવાનું યોગ્ય પાણી ઓછી માત્રામાં ઉપલબ્ધ છે અને તેનો ઉપયોગ યોગ્ય રીતે કરવો જોઈએ તથા તેનો બગાડ રોકવો જોઈએ તો જ ભવિષ્યમાં પીવાના પાણીની અછત રોકી શકાય. આણંદ જિલ્લાના જુદા જુદા વિસ્તારના ૬૦ જેટલા વિસ્તરણ કાર્યકર્તા અને ખેડૂતોએ ભાગ લઈ ઉપરોક્ત કાર્યક્રમને સફળ બનાવ્યો તે માટે કેન્દ્રના વરિષ્ઠ વૈજ્ઞાનિક અને વડા અને વૈજ્ઞાનિકો દ્વારા સર્વેનો આભાર માન્યો. સદર કાર્યક્રમનું સફળ સંચાલન કેન્દ્રના પશુપાલન વૈજ્ઞાનિકશ્રી ડૉ. શ્રીકાંત બી. કાટોલે દ્વારા કરવામાં આવેલ.

जलवायु परिवर्तन का कृषि पर प्रभाव

- भारत की बढ़ती जनसंख्या के कारण विश्वभर कृषि उत्पादन की मांग भी तेजी से बढ़ने के कारण पर्यावरण को नुकसान हो रहा है। जिससे पानी, जलवायु में बदलाव आने लगे हैं।
- इस कारण जलवायु परिवर्तन का परभाव बढ़ रहा है और कृषि उत्पादन के क्षेत्रों में बदलाव आ रहा है। साथ ही इसके परिणामस्वरूप कृषि क्षेत्रों में भी बदलाव आने लगे हैं।
- अधिकतम कृषि क्षेत्रों में जल की कमी हो रही है। जिससे कृषि उत्पादन पर विपरीत प्रभाव पड़ रहा है। जलवायु में परिवर्तन का भी प्रभाव पड़ने लगे हैं।
- कृषि क्षेत्रों में जल की कमी आने से किसानों की जीविक विपदा हो रही है। जिससे किसानों को नुकसान हो रहा है।
- जलवायु परिवर्तन के कारण कृषि क्षेत्रों में जल की कमी आने से किसानों को नुकसान हो रहा है। जिससे किसानों को नुकसान हो रहा है।

Dr. GAURAV SINGH

A You **M Mahesh** **S M 30 others**

